

موشی با خرگوش؟

محمد عزیزی پور

پیشینیان بر این باور بودند هر سال حیوانی مأمور است زمین را بر دوش بگیرد و آن را حمل نماید؛ مثلاً سالی که گذشت «سال پلنگ» بود و سال جاری «سال خرگوش». متصدیان حمل زمین عبارت بودند از:

۱. موش ۲. گاو ۳. پلنگ ۴. خرگوش ۵. اژدها (یا نهنگ) ۶. مار ۷. اسب ۸. گوسفند ۹. میمون ۱۰. مرغ ۱۱. سگ ۱۲. خوک.

شاعری ابیات زیر را در معرفی همین متصدیان سروده است:

موش و بقر^۱ و پلنگ و خرگوش شمار

زین چار^۲ چو بگذری اژدها آید و مار

آن گاه به اسب و گوسفند است حساب

حمدونه^۳ و مرغ و سگ و خوک آخر کار

حرکت انتقالی زمین و اسامی مناطق آن

زمین در حرکت انتقالی که مدت آن یک سال (۳۶۵ روز و ۶ ساعت) است، به دور خورشید در مسیری بیضی شکل می‌گردد. دایره این سفر به دوازده قسمت تقسیم شده است، هر سهم از این تقسیم یک برج و هر برج به اسمی نامیده می‌شود.

اسامی بروج دوازده گانه

۱. حَمَل (برّه) ۲. ثور (گاوانر) ۳. جوزا (دویبکر) ۴. سرطان (خرچنگ) ۵. اسد (شیر) ۶. سنبله (خوشه گندم) ۷. میزان (ترازو) ۸. عقرب (کژدم) ۹. قوس (کمان) ۱۰. جدی (بزغاله) ۱۱. دَلو (سطل آبکشی) ۱۲. حوت (ماهی)

کلمات فوق همگی عربی هستند که معنی فارسی کلمات داخل پرانتز آمده است.

در جدول زیر اسامی ماهها در سالهای مختلف آورده شده است. اسامی ردیف اول، اولین ماه هر یک از سالهاست.

مبنای سالهای شمسی و میلادی چرخش یک دور زمین به گرد خورشید است که معادل ۳۶۵ روز است. در صورتی که مبنای سال قمری چرخش دوازده دور ماه به گرد زمین است که معادل ۳۵۴ روز است.

پی‌نوشت

۱. بقره به معنی گاو

۲. چار مخفف چهار

۳. حمدونه به معنی میمون

برای تشخیص حیوان مربوط به یک سال، کافی است سال دقیق شمسی را بر دوازده تقسیم کنیم. باقی‌مانده تقسیم عددی بین صفر تا یازده می‌شود که به صورت قراردادی هر عدد مبین نام یک حیوان است به شرح ذیل:

- ۰ مار
- ۱ اسب
- ۲ گوسفند
- ۳ میمون
- ۴ مرغ
- ۵ سگ
- ۶ خوک
- ۷ موش
- ۸ گاو
- ۹ پلنگ
- ۱۰ خرگوش
- ۱۱ اژدها (یا نهنگ)

به عنوان مثال: باقی‌مانده تقسیم سال ۱۳۸۷ بر ۱۲

برابر ۷ است که مبین سال موش است.

حال حساب کنید سال تولد شما معادل کدام یک از حیوانات دوازده گانه فوق است؟ به نظر شما سال ۱۳۵۷؛ یعنی سال پیروزی انقلاب اسلامی ایران معادل کدام یک از حیوانات بوده است؟

حساب کنید سال ۱۳۹۵ معادل چه حیوانی خواهد بود؟

هجری شمسی به فارسی	هجری قمری	میلادی	هخامنشی	هجری شمسی به عربی	رومی
فروردین	محرم	ژانویه	چمن‌آرا	حمل	آزار
اردیبهشت	صفر	فوریه	گل‌آور	ثور	نیسان
خرداد	ربیع‌الاول	مارس	جان‌پرور	جوزا	ایتار
تیر	ربیع‌الثانی	آوریل	گرماخیز	سرطان	حزیران
مرداد	جمادی‌الاول	مه (می)	آتش‌بیشه	اسد	تموز
شهریور	جمادی‌الثانی	ژوئن	جهان‌بخش	سنبله	آساماه
مهر	رجب	ژوئیه	دژخوی	میزان	ایلول
آبان	شعبان	اوت	باران‌ریز	عقرب	تشرین اول
آذر	رمضان	سپتامبر	اندوه‌خیز	قوس	تشرین آخر
دی	شوال	اکتبر	سرماده	جدی	کانون اول
بهمن	ذیقعد	نوامبر	برف‌آزر	دلو	کانون آخر
اسفند	ذیحجه	دسامبر	مشکین‌فام	حوت	شباط